

در گذار روزگاران

تألیف: دکتر محمدباقر بهشتی
امتاد (بازنشسته) اقتصاد دانشگاه تبریز

www.ketab.ir

www.ketab.ir

■ نام کتاب : در گذار روزگاران

■ نویسنده: دکتر محمدباقر بهشتی

■ ناشر: آیدین ساو ، ۱۴۰۰، تبریز ■ قطع : وزیری ص. ۴۱۶ ■ تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

■ نوبت چاپ : اوّل ■ شابک: ۳-۹۲-۸۵۴۳-۶۰۰-۹۷۸

■ لیتوگرافی : بابک ■ چاپ : اعظم ■ صحافی : نگارگران

■ ویراستار: دکتر محمدعلی موسی‌زاده ■ طرح جلد: رضا غفّاری

■ قیمت: ۱۴۰,۰۰۰ تومان

■ آدرس نشر: تبریز خیابان شهید جدیری، بالاتر از تقاطع پاستور، پ. ۳۷۳

تلفن: ۰۹۱۴۳۰۵۹۷۱۵ و ۳۳۳۶۴۲۰۱

■ سرشناسه: بهشتی، محمدباقر، ۱۳۲۹ -

■ عنوان و نام پدیدآورنده: گذار روزگاران / تالیف محمدباقر بهشتی.

■ مشخصات نشر: تبریز: آیدین ساو، ۱۳۲۹.

■ مشخصات ظاهری: و، ۳۹۷+۲۹ ص: مصور (رنگی)، جدول، نمودار.

■ شابک: 978-600-8543-92-3 ■ وضعیت فهرست نویسی: فیبا

■ یادداشت: ص. ع. به انگلیسی: Mohammad Bagher Beheshti

■ Through the Passage of My Life. ■ یادداشت: نمایه.

■ موضوع: بهشتی، محمدباقر، ۱۳۲۹ -- خاطرات

■ موضوع: سیاستمداران ایرانی -- قرن ۱۴ -- خاطرات

■ موضوع: *Politicians, Iranian -- 20th century -- Diaries

■ رده بندی کنگره: DSR۱۶۷۰ ■ رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۴۰۹۲

■ شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۶۲۲۲۴ ■ اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

پیش‌گفتار

همه پویشش پر ز مضمون کنیم

روند جهان را دگرگون کنیم

بشر در دوران زندگی خود رویدادهای تلخ و شیرین زیادی را از سر می‌گذراند و تجربیات فراوانی را کسب می‌کند. برخی از این خاطرات و تجربیات قابل‌انتقال به دیگران است تا کسانی که آن را می‌خوانند از سرگذشت و تاریخچه زندگی دیگران بیاموزند چراکه این امر به آنان کمک می‌کند تا از خود آثار نیک به یادگار بگذارند. گفته می‌شود انسان نه در تولد^۱ خود نقش دارد و نه در مرگ^۲، بلکه بین تولد و مرگ، حق انتخاب^۳ دارد. البته چنین حق انتخابی با محدودیت‌های فراوانی روبه‌رو است.

نگارنده این سطور یک زاده و بزرگ‌شده منطقه‌ای محروم در نواحی آذربایجان بوده است، با لطف خداوندی و با حمایت خانواده و با تلاش‌های مستمر خود، این فرصت را داشته است که در چندین شهر ایران تحصیل و کار کند؛ در چندین کشور دنیا حضور یابد و صفحاتی از زندگی خود را در مناطق مختلف بگذراند. بنده در طول خدمت طولانی‌مدت خود در نهادهای مختلف به فعالیت مشغول بوده‌ام و به نظرم آمد ذکر برخی رویدادها و تجربیات زندگی اجتماعی^۴ می‌تواند برای دیگران مفید باشد، به همین دلیل تصمیم به انتشار آن گرفتم.

البته در طول زندگی نسبتاً طولانی نویسنده، رویدادهای قابل‌ملاحظه زیادی در ایران و در جهان روی داده است که اینجانب سعی کرده‌ام این نوشته را به دور از

^۱. Birth

^۲. Death

^۳ Choice

^۴. انسان سه نوع زندگی دارد: زندگی فردی، زندگی خانوادگی و زندگی اجتماعی.

موضوعات سیاسی به محدوده‌ای اختصاص دهم که خواندن آن برای خوانندگان مفید بوده باشد.

عنوانی که برای این کتاب انتخاب شده، عبارت است از درگذار روزگاران که آموزه‌هایی از تجربیات زندگی اجتماعی نگارنده است. هدف من از انتخاب چنین عنوانی به‌عنوان فردی که بیش از چهل سال تجربهٔ تعلیم و تعلّم داشته‌است، این بوده که مواردی از دیده‌ها و آموخته‌های دوران زندگی اجتماعی خود را به دیگران انتقال دهم. اعتقاد دارم که علم در نتیجهٔ توزیع، افزایش می‌یابد. بنابراین همواره سعی کرده‌ام هر چیز مفیدی را که یاد گرفته‌ام، حداقل به یک نفر انتقال دهم چراکه جامعه با انتقال علم توسعه پیدا می‌کند.

به‌لحاظ آن که در محیط‌های کاری متنوع کار کرده‌ام، تصور می‌کنم خواننده می‌تواند قسمتی از کتاب را که برایش جالب است انتخاب و مطالعه کند.

شعر نوشته‌شده ابتدای پیش‌گفتار، شعری از استاد ارجمندم - شادروان دکتر محمدحسین تمدن جهرمی - است که بیش‌ترین تأثیر علمی و اخلاقی را در دوران تحصیل در دوران کارشناسی و کارشناسی‌ارشد نگارنده در دانشکدهٔ اقتصاد دانشگاه تهران داشته است. راجع به این بیت در فصل دوم همین کتاب توضیحاتی داده شده است...

کتاب حاضر در ۱۲ فصل تهیه و تنظیم شده است:

فصل اول کتاب را برای معرفی زادگاه و خاستگاه اجتماعی، به دوران کودکی خود (تا ۱۵ سالگی) اختصاص داده‌ام. از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۷ برای تکمیل تحصیلات متوسطه عازم تهران شدم و دورهٔ لیسانس و فوق‌لیسانس را در دانشکدهٔ اقتصاد دانشگاه تهران به تحصیل پرداختم. در ضمن تحصیل، به کارهایی اشتغال داشتم که همه را به‌طور مفصل در فصل دوم این کتاب تحت عنوان *تحصیل و اشتغال در تهران* به نگارش درآورده‌ام.